

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Visszhang az állami tanfelügyelők értekezletére.

Irta: *Kerényi Rezső.*

A tanügy kérdései számtalan változatban kerülnek a bíráló, a vitatkozás s tanácskozás néhez hengerkorongjai, prései alá. Talán egyetlen eszme sem vetődik fel annyiszor, mint a tanügyi reparációk, amik fényes bizonyosságai annak, hogy a tanügy fontos ügy, nem holmi lappalás, cimerikus dolog. Élet és erő, hatalom és műveltség függ az alsó oktatástól és nem vagyunk minuciózusak, ha leszögezzük: ez adja meg a társadalomnak a dinamikus lökést a modern haladásra. Patópáloskodás a jelen korban anachronizmus, a tanügyi kérdésekben különösebben. Nem, új világot élünk, amiben minden modern lepelbe burkolódik. Így van helyen, hanyjuk vessük a tanügy függő kérdéseit, amik reánk, népnevelőkre nézve határozottan életkérdésprogramok a pezsgő szociális eszméradatok evolúciós lavinái között. Tanügy néptanítók nélkül el sem képzelhető. És valahányszor erről van szó, a néptanítóság mindig Argus szemmel lesi az eredményt, mivel az közvetlenül érdekli, lévén ő a tanügy megtestesítője. Vajjon figyelembe veszik-e igényeinket, avagy pretenzióinkat? Vajjon észrevesznek-e bennünket az illetékes tényezők? Vagy továbbra is szép lamentációnk zokogó hangja mellett nógatnak az eszményi népoktatás munkaterére? Lassan, észrevétlenül kapjuk a labdaesókat. Aludjatok kulturproletárok! Delirios alom nehezedik szegény néptanítóságra a modern olombányák légkörében. Nem vagyok pesszimista. Mit ér a pathosz az ideális gondolkodásban, mit ér a tehetség, mit ér a szociális kulturmissziók teljesítése, mit a más boldogulása, ha megunk, néptanítók, elhagyatottak, árvák és az elvészre karhozatottak vagyunk? Sajnos, ez a tanúság szürödik le a tanfelügyelők értekezletéről, mint a néptanítóság összességét negligáló határozatainak lényege.

6) A tanfelügyelői állás nem izolált a népiskolák légkörétől. Ezen állást szoros kapes erősíti a

népiskolákhoz. Quasi összekötött a népiskolák adminisztrációjával. Elvégre a tanfelügyelőség van a népiskolákért és nem megfordított értelemben. Mafelhat a füzér a népiskolatól a tanfelügyelőségen vezet keresztül, feltétlenül a népoktatást szolgálja és ott a tanfelügyelő ügy, miként a tanító az iskola légkörében. Minthogy oly fontos a kapes, direkt elvárhattuk volna, hogy értünk és érdekünkben történjék valami a tanfelügyelői tanácskozmányon. De ellenségekké váltak tan jó barátaink, akiktől leginkább vártunk volna támogatást? Ugyan, kereken kijelentjük, nem szentesített szavak szeltek át a tanfelügyelők értekezletét, mégis ismételtlen határozott kijelentések történtek és ama felfogas kérgesedett meg, hogy a tanító ne lehessen tanfelügyelő. Köszönjük a jóakaratot, ami nehéz missziók közönyös teljesítésére és nemes törekvésünk csökkentésére, redukálására késztet bennünket. Mert a tanfelügyelők sem születtek tanfelügyelőknek, ők is fűhöz-fához kapaszkodtak ezen állás elnyeréséért. Összeköttetéseket kerestek, csak hogy becsöppenjenek hivatalukba, talán mert ők nem tanítottak kétszerkettőt. Minden tanítót alkalmatlannak vélnek ez előképzettséghez nem kötött és nem szakemberekkel betöltendő állásba, ami mégis csak a pedagógia szakkörében él, mikoris sutba dobják a nemes, törekvő és a népiskolák viszonyaival évek hosszú során praxisból ismeretes tanítóink ambícióját? Természetesen érdemesebbnek tartják véleményeik keretében a tapasztalatlan jogaszifjakat, akik, mint pariakra, tekintenek érdemes tanítóinkra, akik mindig ott kezdik a reperalást, ahol csak rontani lehet? Nem úgy van! Diktum-faktum: akkor, midőn más helyen a tanfelügyelői szakvizsgát kívánják, utóvégre az eddig görnyedő tanítók között is lesz, aki ennek meg fog tudni felelni értékes praxisa mellett, kétszeresen indiszkrét az előterjesztett felfogas, javaslat. Legyen szakember, legyen szakvizsga, legyen szakamata a tanfelügyelőségnek, de legyen a tanítónak is gradus működése előtt, ne csak holmi dicséretekkel, meg igazgató címmel hatáskör nélkül vakítsák el a perifériákon. Úgy hiszem, kartarsaim

osztják véleményem, habár nem dolce modulációt rantottan ki. Látom felkileg szemem előtt, ha gyozni akarunk, harcolnunk kell.

Par hóval előbb egy törvényszéki bíróval elegyedtem beszédbe. Érdeklődött a tanügy iránt, aki különben egy-két rakoncátlan nebulók megbüntetése miatt felmerült ügye keretében tudott a tanítókról magyarázni. Többek között így szolt: *Nem lenne tanító. A tanítónak nehéz hivatása, rögös pályája mellett előhaladása nincs.* Sajnos, való, megpecsételtek tanfelügyelőink is ezt új megvilágításban.

b) Ha komoly szó esett volna a tanfelügyelőkről és a tanítókról — nem számítva a tanügy általános kérdéseit és nem akarom a kart dehonosztatni, sőt nyíltan feltárni a tanítók sebeit, amiket értékszletük ejtett — feltétlenül dicsérfő sorok fejeznék ki halánkat. Kínem ne jutna megülközés eszébe, midőn a félhavi mulasztások erélyesebb simitásával sem az iskola fog nyerni, hanem a tanító veszteti a nép bizalmából, az iskolázás pedig régi helyzetében küzdve fog zakatolni. A tanfelügyelői kar 5—50 koronaig terjedhető büntetést akar húzni a szegény nép fejére, aki úgy is roskad a terhek alatt, amik a jövőben horribilisan fognak emelkedni. Ezen büntetés kivételére, mint írott malaszttra, mi *non possumus* feleletet adhatunk. Az iskolától ne pénzbürságokkal ijesszük el maradi népünket. Különbén úgy sem volna behajtható legtöbb esetben, ha számolunk az új végrehajtási novellával. És maradna a status quo. De az illetékes közigazgatási közegek most is nemtörődőségükkel haritják el a kellemetlenségeket népszerűségük érdekében a félhavi mulasztásoktól, hát akkor? Cinikusabban dörögnek oda, hogy a tanító mindennek az oka — aláírását mutogatva. Tehát a tanítóban is egy kegyetlen végrehajtót látna a nép, idegenkednék tőle, rideg, könyörtelen despotizmust vélne tetteiben. A népoktatás baja vesztelne tovább. Félhavi mulasztás már magában nagy hátramaradás a gyermekre nézve. Akin nem fog az egyszeri figyelmeztetés, még hozzá az egyszeri büntetés sem, avagy ez behajthatatlan, ott már egy, másfélhavi mulasztás tündöklik, ami a szorgalmi idő alatt pótolhatatlan a gyermek részéről. Akkor bárhog hajtják be, sohasem sajátíthatja el az azon idő alatt tanultakat. *Inter duos litigantes tertius gaudet.* A harmadik: a gyermek veszt. De veszt a tanító is tekintélyéből. Amit világosan igazol azon javaslat, hogy a tanító hozzon határozatokat az iskolamulasztások keretében, habár a tanító kezében nem összpontosulnak végrehajtó, intézkedő hatalmak. Sohasem lehet félhavi mulasztások bürságolásával, tanító-ítélőbirakkal a magyar nép megesontosodott maradiságát korrigálni, hanem nyíltan kijelentve: radikális reform szükséges. A nép körében szocialisan működő vezetők kezéből a végrehajtást vegyék ki, zárják be beigazolt hanyagság esetén: a hetenként bekívánandó kimutatás alapján a

hanyag szülőket a szolgabírósnál. Akkor majd lesz főle a népoktatásnak, nem lesz az iskola a nemtörődőség, komoly helyé válik a nép fia szamára.

c) A tanfelügyelői értekezlet a maga részére szakképzettséget követelt, hozzátette természetesen a méltóságukon aluli tanítók kizárását a tanfelügyelői karból, mint erre alkalmatlan, értelmetlen személyeket. Ott, ahol nincsenek tanítók, így állunk? *Tu mi filii Brute?* Pedig nemesak ennek ellenkezőjét vártuk volna, hanem a tanítók foiskolai kvalifikációjának paragrafusát is feléleszthették volna, ezzel hatalmas alapot adhattak volna e kardinalis témának. És semmi sem történt, sőt ennél is nullább. Ha maguknak kérnek valamit, juttassanak azoknak is, akiknek ügye hatáskörükben indulhat a megvalósulás stadiuma felé, hisz ügyeinkert vannak. Ebben van lényeg. Ha népünk gyermekeinek képzettségét 14 éves korhatár keretében erősítik és az iparostanonéságot negy megkivántató elemi osztályhoz kötik, megragadva megvalósításaért minden szalmaszálat, a *tanítók képzésének emelése* aktuálisabb. Hogy minket a kimeríthetetlen és magas színvonalon álló lélektani-pedagógiai tudományok alapos elsajátításától presztizsünk, anyagi és szellemi előhaladásunk veszélyeztetésével fumigáljanak, ami annál rosszabbul esik, mert tanügyi férfiakról nyertük, méltóan-e, vagy méltan, nem tudjuk, semmiképp sem helyeselheto.

Nincs más hátra, mint vegyük szocialis miszsziónk keretében sajjó sebeinket; appelláljunk országos katolikus egyesületünkhöz, szövetségünkhöz, emeljünk vétőt gyűléseinken a tanfelügyelői állás elnyerhetéseért, kvalifikációnk emeléseért, tiltakozzunk eme megveto magatartás ellen és közös akarattal *általános* követeljük a foiskolai képzettséget, mert ez emelheti fel a magyar tanítói kart anyagilag és erkölesileg, mikor is majd nem bannak velünk mostohán, ridegen a társadalomban, a fórumoknál. Megelégeltük Pestalozzi életéből megismerni az elhagyatottságot és nélkülözéseket, amit fáradozásainkért remélnünk szabad.

SZEMLE.

A Néptanítók Lapjának tévedése. Nem jól cselekszik az, aki arra törekszik, hogy a magyar tanítóság testületében az annyira szükséges lelki összhangot megzavarja. Népoktatásunk óhajtott fejlődése azt sürgeti, hogy minden magyar néptanító — az iskola jellegére való tekintet nélkül — lelkinyugalommal élhessen magasztos hivatásának. Evégből sürgetjük a nyugdíjtörvény méltányos reformját, ezért küzdünk a tanítói fizetéseknek a hasonló képesítésű állami tisztviselők fizetésével való egyenlősítéseért, a XI., X. és IX. fizetési fokozatokért. A keresztény tanítóságnak egyebek között az is kívánsága, hogy a képesítéshez nem kötött foglalkozások ellátására ne köteleztessenek sehol a kántortanítók. A Zichy Gyula gróf pécsi püspök elnöki vezetése alatt tartott IV. kath. tanítói kongresszus e tárgyban egyhangú ha-

tározatot hozott, amelynek végrehajtásával az Országos Kath. Tanügyi Tanács bízott meg és ő e meghívásnak a kath. tanítói kar ónájának teljesen megfelelő formában eleget is tett. Az intézkedések közben megtörtént, hogy a képesítéshez nem kötött feladkozások ügyét a győregyházmegyei tanítóegyesületi gyűlésen azok, akik az elintézetést bevégni türelmetlenek, ismét szóva tették. Azon a gyűlésen, értesülésünk szerint, megnyugtató szellemben felszólt dr. Zalka László egyházmegyei főtanfelügyelő is, kijelentvén, hogy a kath. tanítói kongresszus e tárgyban hozott *komoly és megfontolt* határozatának elintézése folyamathban van és nincs kétség abban, hogy ezt a tanítói lelkek izgatására oly ügyesen felhasználható témát nemsokára leveszi a kath. egyház a tanítói közelet teréről. Ezzel szemben a Neptanítók Lapja oly szavakat, oly természetű indítványt tulajdonít dr. Zalka Lászlónak, amit tán ő a kongresszus ismeretes határozatával szemben adott volna be és aminek szelleme csak a radikális baptusok egyházellenes lelkében fogamzhat meg. Nem is tudtuk, hogy az állami hivatalos tanügyi lap az ő hívei között a radikális lapokból összeválogatott nyers közleményekkel táplálja a pedagógiát. Az említett téves hírrel a Neptanítók Lapja a nemzeti állam kiegyensúlyozását nem szolgálta, a népnevelés javáért egy porszemnyit nem tett, csak úgy állította oda a magyar kath. tanítószög szűkebb életéből vett kérdést, hogy az alkalmas legyen a tanítószög az egyház ellen izgatni. Megemlíthjük, hogy a győregyházmegyei kath. tanítógyűlésről a N. L. leveleket lett volna köteles közölni, mindazt, amivel a nevelés és oktatás előbbrevitelének használt volna. Igy. pl. azt, hogy a közgyűléssel kapcsolatosan igen sikerült módszeres rajz- és kézmunkaképzést rendezett a kath. tanítóegyesület. Ennek elhatalmasítása igazolja, hogy a lapnak tendenciózus közlése kissé szűnyes és hogy állami tanügyi laphoz nem illő felhárdosság, amire különben legilletékesebben dr. Zalka László főtanfelügyelő fog minden bizonnyal megfelelő.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A Szent-István-Társulat pártolótársági könyvei.

1. A Szent-István-Társulat naptára az 1912. évre szerkesztette Németh Gyula. — Nem szeretünk ismétlésbe bocsátkozni, mégis evről-évre el kell mondanunk, hogy ez a naptár a legjobb népies kalendárium és esztendőrel-észtendőre tartalmasabb, szórakoztatóbb és értékesebb lesz. A szerkesztő kiváló tapasztalattal állapítja meg és terjeszti szét folyton azokat a történeteket, amelyek egy a nép számára szerkesztett naptárnak a keretei kell, hogy legyenek és ezeket a legjobb népies írónk munkáival tölti ki. *Domonkos István, Erdős Karoly, Plató Bonifác, Öveges Kálmán, Németh Ambrus, Havrán János*, a szerkesztő s a többiek irásai mind-mind arról tanúskodnak, hogy aki a maga tárgykörében kiváló író, az specialisan a nép számára is kiváló tud produkálni. Így lett ez a naptár hasznos házi-könyv, mely szórakoztat és tanítást is, ismereteket nyújt és a népszerű tudást is terjeszti és mindezzel egyúttal a szépre, jóra és értékesre is megoktat. Amit különösen nagyra tartunk ebben a naptárban, az, hogy a lefolyt esztendő feltünőbb eseményeire a keresztény vallásunk felfogás fényével világít rá. Ezzel a népi helyes világszemléletre, okos és szilárd ítélte-

vezeti és szoktatja. A szerkesztőnek sok érdeme mellett is ezt a népnevelési szempontból nagy fontosságú érdemét tartjuk mi a legnagyobbknak.

2. *Szentek élete*. Vogl Máté után átdolgozott kiadás. IV. rész. — Az előző három éven át jelent meg e munka három folytatolagos kötete, ez a negyedik kötet a befejező részt tartalmazza. Tehát most már megvan a teljes magyar Szentek élete, a magyar családoknak, különösen a népnek a multban is, most is legkedvesebb olvasmánya. Üdvös dolog volt, hogy a Szent-István-Társulat ezt a könyvet új átdolgozásban könyvnyomatta, de kiválóan üdvös gondolat volt a sokezerneki pártolótárság kezébe juttatni. Így javarészen olyanoknak is a kezébe juttott, akik könyvet egyébként sohasem vásárolnak. Anyelvezet egyszerű, magyaros, áhítatot kelteni alkalmas nyelvezet, olyan, mely a népies hitbuzgalmi művek mintájára vehető.

3. *A mi hazánk*. A magyar királyság földrajza a magyar nép számára. Irta Öveges Kálmán, II. rész. — Öveges — mint ismeretes — egyike legjobb népies oktató írónknak. Az *Új Kis Tükör* kötetei — ez a könyv már a hatodik kötet — tanúsítják, hogy a volt falusi «mester» ennek a dolognak is igazi mestere. Zamatos magyar beszéd, világos észjárás, lebilincselő előadásmód: ezek a jeles, annál kiválóbb, mert manapság mindinkább ritkábbá váló erények az Övegesei. Ez a könyv is, az előző öt kötet is amily élvezetes olvasmányok a nép számára, ep oly hasznosak a lelkeskedő papság és a tanítószög szempontjából, akik az olvasókörök, ifjúsági egyesületek, felnőttek oktatása előadásaira gazdag és teljesen kidolgozott anyagot találnak e könyvekben.

4. *A nagy mesterség*. Az elemi iskolások házi nevelése. Irta: Szuszai Antal. — Ez a kötet ugyan magában is önálló munka, de a néhány év előtt ugyancsak a pártolótárságilletmények sorában közreadott ugyanily című könyvvel, mely az iskolát megelőző házi nevelésre oktat, a gyermeknevelésnek valóságos bibliája. Nagy kedvünk volna belemélyedni ennek a könyvnek a sok-sok jelességébe, szépségébe, de erre itt nincs terünk. Azt azonban el kell mondanunk, hogy Szuszai egyike legnagyobb pedagógusainknak és ez akkor is igaz volna, ha számtalan szebbnél-szebb és értékesnél-értékesebb munkáit nem is írta volna meg eddig, hanem csakis a *Nagy mesterség* két kötetkéjét.

Ez a négy érdemes könyvecske a Szent-István-Társulatnak az idei évre adott pártolótárságilletménye. Belsőleg értékes, külsőleg szép könyvek s akik kapják, azok csak 2 korona tagdíjat fizetnek érte. Igazán érthetetlen, hogy ennek dacára is a pártolótárságok száma csak huszonöt ezer és nem legalább is tízezerneki. A tanítószög és a lelkeskedő papság szives figyelmébe ajánljuk ezt a cseppet sem örvendetes tényt. (ve.)

A szabadkőművesség önleplezése.

Vajon nem becsulik-e túl a társadalmi élet részjelenségeiben a szabadkőművesség filantrop és humanisztikus törekvéseinek hatását? Vajon a keresztény magyar társadalom nem vett-e észre a szabadkőművesség pszichológiájában és evolúciójában olyan belső elváltozásokat, amelyek kétségtelessé teszik azt a tényt, hogy a szabadkőművesség a *humanizmus kultuszának látszatával az antagonizmus átkát akarja a keresztény magyar társadalomba plantálni*, amelynek célja az, hogy az ember, a létező küzdő ember eldobva a mult hagyományait, a törté-

nelmi tradíciókat, hitét és vallását, önmaga lelki-világával jusson meg hasonulásba?

Az eddig megjelent könyvek a szabadkőművességet, mint filantropikus egyesülést állították be. A szabadkőművesi törekvésekkel egyet nem érő ismertetések csak adalékok voltak a szabadkőművesség megismeréséhez, de nem hozták a társadalmat közelebb a szifinx, a szabadkőművesség igazi lényegéhez és céljainak teljes megismeréséhez. Legtöbbször szerzett tapasztalataikat és impresszióikat mondták el ismertetéseikben. A szerzők — akik bizonyos tekintetben a «magyar» társadalom előtt nem igen örvendenek népszerűségnek — maguk beszéltek, ahelyett, hogy a szabadkőművesek, akik a szabadkőművesség szolgálatában állanak, beszéltek volna.

A magyar könyvpiacra az idei év egyik újdonsága gyanánt megjelent *Miklóssy István* áll. fogim. tanárnak, a katolicizmus és a kereszténység előharcosai egyikének *A szabadkőművesség önleplezése* című munkája. Miklóssyt e könyv megírására igazi nemzeti és vallásos érzés inspirálta és ennek tulajdonítható az a tény, hogy könyvét nem egyedül redolna munkának szarta, hogy nemzeti és vallási meggyőződésével megvédje a múlt hagyományait, a nemzeti és vallási tradíciókat, hanem arra, hogy a kereszténység, a keresztény magyar társadalmat társadalmi feladatának elvégzésére serkentse. Munkájában élesen rávilágít arra a galád és hitvány törekvésre, amelyvel a szabadkőművesség a tanárok és tanítók, szülői a népnevelők szabadkőművesi szellemében való szervezésével, irodalmi, hírlapi munkájukban elrejtett retrograd és destruktív eszmékkel a romlatlan magyar nép lelkeinek önzetlen hazafiságát és vallási meggyőződését akarja kipusztítani. Élénk színekkel esetenli azokat az alacsony szabadkőművesi praktikákat, amelyek a monarchikus állameszme ellen irányulnak. Kézszelhetően igazolja a szabadkőművesség oltár és trónellenes s antimilitarista voltát. Nem kerül el a szerző figyelmét a legkisebb társadalmi jelenlég sem, amely a szabadkőművesség praktikáinak bélyegét viseli.

Munkájában nem a kritika kíméletlen fegyverével küzd, nem a saját impresszióit firtatja, hanem magát a szabadkőművességet, a szabadkőművesség körjüleit beszélte, hivatalos írásait, jegyzőkönyveiket tárja elé, hogy azokból meggyőződést szerzzünk a szabadkőművesség igazi céljairól és igazi lényegéről. Miklóssy munkájának legnagyobb érdeme tulajdonképpen az, hogy a szabadkőművesség tolla alatt titoknélküli szifinxre zsugorodott össze. A Szent-István-Társulat bizományában 2 koronáért kapható. *Hódy Árpád.*

A *Katholikus Gyermekvédelem* 1911. októberi száma *Keményffy K. Daniél* szerkesztésében következő változatos tartalommal jelent meg: 1. Szen. gyermekvédelem. *Dr. Glattfelder Gyulától.* 2. A III. Országos Patronage Kongresszus. *Dr. Rott Nándortól.* 3. Az elhagyott gyermekek Szent József Otthona. *Esztérgomtól.* 4. Szociális Missió Társulat. *K. K. D. 5. Tárca Jatszók a gyermek... Költemény. Honor Imrétől.* — Dajkaságban. Elbeszélés. *Jules Lemaitre* után fordította *Hodács Ágoston.* 6. Egyesületünk köréből — Külföld. — Irodalom. A keresztény gyermekvédelemnek ezen hézagot betöltő s a gyermekmentés aktualitását szem előtt tartó organumát szívesen ajánljuk az ügy érdekében felkarolásra. Előfizetési ára 2 korona. Szerkesztőség Esztérgom.

Erzsébet királyné emlékünnepere kartársaink figyelmét felhívjuk *Gyórfy János Iskolai ünne-*

pélyek című művének V. füzetére, mely *A kegyelet ünnepe* címet viseli és ára 24 fillér. A Szent-István-Társulat kiadása.

HIREK.

Glattfelder Gyula dr. püspök a szegedi tanítóképzőben. Csanád püspöke Szegeden időzése alkalmából igyekezett megismerni a város kulturális intézményeit, iskoláit. A legnagyobb szeretettel sietett a püspöki tanítóképzőbe, ahol *Galier* Kristóf igazgató üdvözölte a püspököt. A püspök szeretetteljesen válaszolt az igazgató beszédére, amelyből kiemeljük a következőket: «Még mikor pihenőre hajtom fejem, még az ágyban is sokszor azon gondolkodom, vajjon olyanok vagytok-e, melyeknek nemet kell. Hogy előrehaladás, visélet tekintetében oly kifogástalanok vagytok-e, hogy büszkén sikra szállhattok más tanintézetekkel, mintakepei lehettek nemcsak a többi szegedi iskoláknak, hanem a tanítóképzőknek is. Hogy ideális lelki, a keresztény kultúrának fáradhatatlan munkásai lesztek-e s diádalra juttattjátok-e a keresztet az iskolában. Ha ilyenek lesztek, nem lesz nehéz nekem semminemű szellemi és anyagi áldozat, melyet rátok fordítottam s a jövőben sokkal fokozottabb mértékben akarok reátok fordítani.» Majd az ifjúság ünnepele következt. A püspök távozása előtt még egyszer megelégedésének adott kifejezést a látottak felett, további szorgalomra s kitartásra buzdítva a növendékeket. S mint legjobb lelkipásztor leült a gyóntatószékbe s este 6 órától 10-ig, reggel 3-6-tól 8-ig a III. és IV. éves növendékeket meggyóntatta.

■ **A nagyszombatvidéki róm. kath. népnevelők egyesülete** október hó 25-én tartotta meg Nagyszombatban a polgári főváros nagytermében évi rendes közgyűlést, amelyen *Gusvenitz* Vilmos főegyházmegeyi s. főtanfelügyelő, dr. *Tergina* Gyula kir. tanfelügyelő, a ker. szociális szakosztály képviselőjében *Wahlmuth* Ernő és *Moravec* Lajos ügyvezető alelnökök, a keresztény tanítók országos egyesülete nevében *Hanisch* János elnök és *Ekamp* Nándor titkár, többen Nagyszombat szab. kir. város tanástagjai közül s végül több mint 200 egyesületi rendes tag volt jelen. A közgyűlést *Veni sancte* előzte meg a Ferenciek templomában, melyet *Báthy* Lajos nagyszombati esperesplébános mondott. Mise alatt *Volánszky* Győző felsőszili kántortanító vezetése alatt, az egyesület tagjából alakult férfi négyeskar gyönyörű egyházi énekeket adott elő. A közgyűlést reggel 9 órakor *Bocz* Árpád elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg. Megnyitó beszédében foglalkozott a szabadkőműves irányzattal, fejtegette a vallásos és hazafias nevelés szükségességét, rámutatott a tanítószeg tarthatatlan erkölcsi és anyagi helyzetére s végül lelkes hangon felszólítást intézett az egyesületi tagokhoz, hogy a kath. tanügyi tanács és szociális szakosztály vezetése alatt álló kath. tanítói táborhoz csatlakozzanak, ne csak névleg, ne csak szóval, hanem egy szívvel és lélekkel, minden lehetőségük és összes munkaerőik készséges felajánlásával. Azután felolvasta *Vermes* Zoltán Nagyszombat város és kerülete országgyűlési képviselőjének, valamint *Szabó* János, az érsekújvári-vidéki róm. kath. népnevelők egyesülete elnökének üdvözlő sürgönyeit, melyeket a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadott. Utána *Gusvenitz* Vilmos s. főtanfelügyelő beszélt, aki mint az egyházhatóság képviselője volt jelen a közgyűlésen. A s. főtanfelügyelő magas szárnyalású beszédében a vallás fontosságát fejtegette a nevelés és tanítás munkájában. Majd dr. *Tergina* Gyula kir. tanfelügyelő szólott s biztositotta a tanítószeg jóakaratóit s egyben kijelentette, hogy a nemzeti kultúrügy szolgálatában őt első sorban munkatárs és ne feljebbvalónak tekintsek, megismertette végül a vármegyei tanügyi reformálásra ve-

tervező tervével is a közgyűlést. Üdvözölték még a gyűlésen *Wohlmuth* Ernő a szociális szakosztály, *Moravec* Lajos dr. *Giesswein* prelátus és *Hanisch* János a keresztény tanítók országos egyesülete nevében. Ezen üdvözölő beszédük után a közgyűlés lelkes eljenzéssel elhatározta, hogy belep a szociális szakosztály, valamint a keresztény tanítók országos egyesületébe. Egyben üdvözölő sürgőnyt küldött a Kath. Tanügyi Tanács elnöke, dr. *Giesswein* Sándor prelátnak. Ezután elnök terjesztette elő évi jelentését. Az évi jelentés beszámol a múlt évi közgyűlés határozatainak végrehajtásáról, a központi bizottság és karak munkásságáról, a jogvédő bizottság tevékenységéről, valamint a jelentősebb tanügyi mozzanatokra és azok hatására is kiterjeszkedett. Egyéb jelentések után dr. *Giesswein* prelátus előadása következett a keresztény tanítók szociális feladatai és tevékenységéről. Dr. *Giesswein* prelátnak — aki a személyes megjelenésben akadályozva volt — *Wohlmuth* Ernő olvasta fel a múlt számnunkánk között tartottak s mindvégig elnök figyelemmel hallgatott előadást. *Horváth* Imre hidaskúrti tanító a számitantantás anyaga és módszere a népközségi első osztályokban címűel igen szakszerű előadást tartott, melyet felette érdekessé tett a gyermekek által bemutatott számitantantás, melyekkel azok sokkal jobban érkekelhetők és megérthetők, mint a fentebb pontok által. *Volanszky* Győző felsőségi tanító *Glory* István volt vágai kántortanító, a szeredi körkerületben elnököriül tartott igen hatásos emlékbeszédet. Győző 90 éves korában 70 évi érdemes tanítói működés után hant el t. évi február havában Vaga községében. Ekkor következett a gyűlés egyik legizgalmasabb s egyben nagy érdeklődéssel várt tárgya, a tanítói fizetések rendezéséről, melyet *Bocz* Árpád adott elő. Előadásában rámutatott a hitfelekezeti tanítás immár tarthatatlan helyzetére, a megdrágult megélhetési viszonyok és sértő megaláztatásokból eredő elkeseredésre, amely állapot ma már rendkívül karosan befolyásolja magát a népoktatás ügyét. Határozati javaslatot terjeszt elő, melyben kívánja, hogy a tanítókat iskolai jellegre való tekintet nélkül osszák be a XI., X. és IX. fizetési osztályokba, addig is, míg ez megtörténhetik, novelláris úton még az 1912. év folyamán egyenlősítessék a fizetés akcent, hogy e tekintetben ne legyen különbség Magyarországon tanító és tanító között. Ezen határozati javaslattal kapcsolatban kimondotta még a közgyűlés, hogy a mozgalom érdekében a főgyűlésmegye összes kath. tanítóegyesületei megkeresendők, hogy ekként egy időben léphessenek akcióba, egyben az egyesület tagjaira nézve kártársi kötelességnek tartja, hogy a fizetésrendezés érdekében minden tag erkölcsi és anyagi befolyását egyaránt elvételese. Vegül még a körrelőkök, a penztáros és könyvtáros jelentései után a bírálo-bizottság nagy tanulmányra való s alapos jelentését *Kantek* Gusztav modori tanító terjesztette elő. Az első tételre: Mi az oka annak, hogy a helyesirási tanítás az elemi iskolai tárgyak között a legszoróbb eredményt mutatja s melyek azok az eszközök és módok, melyekkel a helyesirásra vezető község a gyermekek által a legalaposabban és legkönnyebben elsajátítható volna? — beérkezett négy mű. Az 50 koronás pályadíj nyertese *Riszpler* Rezső pozsonyi tanító lett, de mivel *Riszpler* nem tagja az egyesületnek, a közgyűlés a bírálo-bizottság javaslatára a díjat a másodikban legjobb munka szerzője, *Mohácsi* Mariska galántai tanítónőnek ítélte. A második tételre: Melyek az elemi iskolai oktatás eredménytelenségének s főleg annak, hogy hazánkban a gyermekek nagy száma nem bejezi be az összes osztályokat, az okai s hogyan orvosolassék a baj? pályamunka nem érkezett be. A megüresedett pályadíj állásra közlekiáltással *Horváth* Imre hidaskúrti tanító választották meg. Mindezekután még kimondotta a közgyűlés, hogy a kath. tanítók üdülőházára 100 koronát adományoz, az iskolaszéki intézmény reformja s illéve hatáskörének megszorítása érdekében megkeresi a Kath. Tanügyi Tanácsot a szociális szakosztály útján, hogy kérvénnyel járuljon az országgyűléshez, megkéri a nagyméltóságú püspöki kart, hogy a kántortanítókat is részesedjenek a kismise pénzekből s hogy a kántortanítók és tanítók tiltassanak el minden néven nevezendo szolgálai, sekrestyési stb. ejéle teendőktől. Igen szép szavakkal áldozott még *Peczko* Antal esperesplébános *Zelliger* József, a nagyszombati érseki tanítóképző volt igazgatója emlékének, aki az egyesületnek első elnöke volt. A közgyűlés *Zelliger* iránti hálaát és szeretetét — halálának 25-ik évfordulója alkalmából — jegyzőkönyvbe iktatja. Legvégül *Adamesik* szilinesi tanító javaslatára a közgyűlés taradhatatlan elnökének buzgó tevékenységeért köszönetét nyilvánítva, őt további ragaszkodásáról is egyben biztosítja. A közgyűlés az elnöknek bizdító szavai után a «Hymnus» éneklésével véget ért.

A kath. képzők tanterve. A kath. Tanügyi Tanács albizottsága dr. *Giesswein* Sándor, egyházi elnök vezetése alatt befejezte az állami képzőintézetek tanterve alapján a kath. képzők tantervének átdolgozását. A bizottság tagjai voltak: *Ember* Károly v. elnök, *Guzsvenitz* Vilmos s. főtanf. igazgató, *Dreiszigler* Ferenc tank. tanár, *Vencell* Ede igazgató. A kántori képzés tantervét *Berauer* József zenetanár készítette. A kész javaslatot a Tanács elnöksége a nagymélt. püspöki kar elé a napokban terjeszti fel. Már korábban felterjesztette *Guzsvenitz* Vilmos s. főtanf. igazgató átdolgozásával a kath. képzők vizsgálati szabályzatának javaslatát, továbbá a tanítói fizetések tárgyában készített memorandumot a kath. képzők tanárainak fizetésrendezésére és a képesítéshez nem kötött kántortanítói teendők (harangozói és sekrestyési teendők) alól való felmentésre vonatkozó előterjesztéseket.

Elismerés egy tanítónak. Abaujtonamegyei közművelődési egyesület *Kelemen* János vilmanyi romai katolikus főtanítót, a kath. tanítók százas bizottságának tagját, a népoktatás terén kifejtett eredménydus működése elismerésül díszoklevéllel tüntette ki. Melynek ünnepélyes átadása folyó hó 8-án történt az egyesületnek Meczenzefen tartott közgyűlésén.

TÁJÉKOZTATÓ.

Tanítói kert. 1. Az előd a tanítói kertből nem vitheti el, vagy pedig nem vágathatja ki a gyümölcsfákat. Ugyanez áll a lúgas szőlőtökeiről is. A szőlőkarókat elvitheti, avagy illő árért az utód átvetheti. A gyümölcsfákhoz és a szőlőtökékhöz az utódnak tulajdon joga van. 2. Forduljon a közigazgatási hatóságához. — *Párber*. (K. J.) Csak a tényleges szám után esedékes a párbér. Egyik évben lehet több, másik évben kevesebb. De ha a díjlevélben meghatározott számmal állandóan kevesebb volna, akkor a jövedelemcsökkenést bejelenti és azt a fenntartó pótolni köteles, akár államsegély igénybevétele által is.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

I. P. Csak akkor távozhat el, hogyha a felmentése megérkezett. — P. A. Irja meg a nyugtáját és láttamoztassa úgy, miként a leirat megszabja és az adóhivatal a végzés előmutatása után ki kell hogy fizesse. — «Tanügy.» 1. Most hagyja el a sajtót. 2. Nem. 3. Forduljon az illetőhöz. — P. F. 1. A plébános. 2. A tanstület egyik tagja. — Sz. V. F. Miután a díjlevelet aláírta, tehát a kétoldali szerződés kötelezi. — O. Gy. Jelentse az ügyet az egyházi főtanf. ügyelőségnek. — B. I. Megfelelő hányadát fizetni köteles a megmunkálásnak és a vetőmagot megváltja. 2. Megbecsültetik és ön az érték 10/12 részét kapja. — «Váraljai.» Szedje a díjlevél szerint természetben. Aki nem akarja a terményt megadni, az a piaci árat fizeti meg. — M. J. Nyugdíj-jogosultsága ezidőszert meg érvényben levő törvény alapján az 1200 koronát csak abban az esetben lépi túl, ha díjlevélileg megállapított tisztán tanítói fizetése meghaladja ezt az összeget. Ezen többlet beszámítását kérelmezze a miniszteriumtól. Melléklet a díjlevél.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nemelt püspöki kar határozata kötelezőnek nyilvánította a katolikus népoktatási intézetek pályázatainak a «Népnevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István-Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes szavának egyszeri közlése 6 fillér. Csak azon pályázatok közöltenek, melyeknek díja előre lefizetett.

A lapot kérjük gondosan megőrizni. Reklamációkat csakis 8 napon belül veszünk figyelembe. Későbbi pótlásokat példányonként 30 fillér beküldése ellenében teljesítünk.

Esztergomi érseki megye.

Nyitra-perjési (ezelőtt Prassicz, Nyitra m.) megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: tandíjváltás az adóhivataltól 392 kor., 6 hold 1102 □ öl számterület haszonélvezete, melyet jelenleg 251 kor. évi bér jár, a bérlet 1916. szept. végén jár le, párbér a hívektől 42 p. m. rozs, szabadfajzas a nyitra-perjési erdőben, penzértéke 30 kor., községi segély 12 kor., ostyasütés, hirdetések és offerákból 36 kor., szentmisaalapítványokból 34 kor., stóla-övedelem 60 kor., államszegély 184 kor. Lakás áll: két szoba, konyha, kamra, istálló, lakókamra, és a ház mellett egy holdas kert, gyümölcsös. A megválasztottnak kötelessége lesz az iskolaszék által reábizandó osztályok növendékeinek oktatása s vallás-erkölcsest nevelése, a kántori teendőket a Canonica Visitatio szerinti elvégzése. A pályázatok alulírottához az iskolaszék címére *nov. hó 15-ig* küldendők, amely napon délelőtti 10 órákor fog a választás a templomban tartandó próba után megjelenni. *Markovics Ferenc* plébános. Az állomás azonnal elfoglalandó. 1318 1—2

A **vamosmikolai** (Hont m.) osztálytanítói állásra *nov. 11-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma: községtől 600 kor., államszegély 400 kor., keszpenz 20 kor., egy bútorozott szoba, hűtőre 4 erdei méter fa. Kötelességei: a felsőbb osztályokat vezetni, az ismétlőket hetenként oktani, a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni, a gyermeket templomba és körmenetekre vezetni és ott rájuk felügyelni. Néolten tanítók kérvényei alulírottához küldendők. *Mandy Béla* isk. jegyző. 1310 1—1

A **vértpusztai** (Hont m.) római katolikus iskolaszék egy újonnan szervezett egy tantermes, négy osztályos elemi iskolai tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 900 kor. államszegély, 100 kor. a hűtőszéktől, 20 kor. kertjarendőség; 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel. A megválasztott köteles 1911. december 1. a tanítást megkezdeni. Ismétlősök oktatása kötelező. Kántorságban való jártasság előnyös. Pályázati határidő *nov. hó 19.* Pályázatok Vértpuszta (új. Marcellháza, Komárom) Iskolai gondnoksághoz küldendők. *Iskolaszék.* 1311 1—1

Karanessági (Nógrád m.) római katolikus népiskolánál tanítónői állásra pályázat hirdettetik *nov. 9-ig*. Javadalma államszegéllyel 1000 kor. és lakás bútor nélkül. Kötelemei: az első—második vegyes osztályt és ismétlő lányokat s kézimunkát tanítani; az összes iskolásokra az isteni tisztelet alatt felügyelni. Kérvények az iskolaszékre címezve karanessági plébániai hivatalhoz küldendők. 1307 1—1

A **kicsindi** római katolikus iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 3 padlózott szoba, 1 zárt konyha, kamra, istálló, köcsiszim, 6 m. hold 1056 □ öl szántóterület, 776 □ öl rét, 7 m. hold legelő, 1308 □ öl erdőterület, 220 □ öl kenderes, 240 □ öl káposztás, 354 □ öl kert a Garam mellett; 12 folyóméter kemény hasábfűtés, — tele iskolafűtésre — ostyasütésre 1/2 hektó buza; mecka — párbérváltás 170 K 35 fill., 2 szekér szén; a szántóterület megmunkálása, behordás, fuvarozás körülbelül 108 K értékben. Tandíjváltás 239 K; misaalapítványokból 12 K; stóla 6 K; államszegély 308 K.

Kötelessége a kántori teendőket végezni, a mindennapos és ismétlő-iskolásokat tanítani. A pályázati kérvények *nov. 15-ig* a garamkövesdi (Hont m.) plébániához küldendők. A választás *nov. 16. d. e. 8 órákor*. A választott köteles állását 8 nap alatt elfoglalni. 1336 1—1

A **pozsonyártói** (Hont m.) római katolikus iskolánál a III. tanítói állásra *nov. 12-ig* lehet pályázni. Javadalma államszegéllyel 1000 kor., 20 kor. kerületmenny és egy bútorozott szoba. Tót nyelv ismerete szükséges. 1343 1—1

Egri érseki megye.

Ostorosra (Borsod m.) okleveles esetleg végzett segéd kántortanító kell. Fizetése — ágynemű és mosás nélkül — havi 30 kor. Az állás azonnal elfoglalandó. Értekezhetni alulírottal. *Gréger Endre* kántortanító. 1277 2—2

Egyekre (Hajdu m.) okleveles, esetleg képezdevégzett római katolikus kántortanító segédet sürgősen keresek. Fizetése: évi négyszáz kor., mosás és ágyneműt kívül teljes ellátás. Kötelessége: az első osztályt tanítani, a kántoriakban segédkezni s önállóan is végezni. *Lakatos Dezső* kántortanító. 1326 1—1

Tanítóképzőt végzett római katolikus segédet keresek. Fizetése évi 300 kor., lakás, fűtés, világítás és ételmezés. *Hlevesszány, Petróczy József*, kántortanító. 1333 1—1

Kótajban (Szabolcs m.) a római katolikus kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Határidő *nov. 23-iká*, mely napon a személyesen megjelentek között a választás megjeltenek. Javadalmazása díjlel szerinti 11692 kat. hold számterület, párbér 52 köböl rozs, 187 kor. párbérpenz, alapítványi misékből 2277 kor., stóla 50 kor., tandíjváltás 108 kor., lakás, kert. *Tóth István*, plébános. 1328 1—2

Vensellői (Szabolcs m.) római katolikus tanítói állomásra *nov. 19-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma: hitközségtől 800 kor., államszegéllyel 100 kor., ismétlőiskoláért 40 kor., törvényszerű lakás, 1/4 hold kert haszonélvezete. Kötelessége az iskolaszék által reábizandó osztályok vezetése, a kántortanító akadályoztatása esetén a kántori teendők végzése. Kérvények, oklevél, keresztlevél, házasságlevél, esetleg szabad állapotról lelkészi bizonyítvány, működési és magyar honossági bizonyítványon fölszerelt kérvények iskolaszékhez címezve *Bakoveczky Sándor* esperes-plébánoshoz küldendők. 1346 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **mosóci** (Turóc m.) római katolikus kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Díjlel szerinti évi jövedelme 1100 kor. Kézimunka tanításért 20 méter kemény tüzfűtés kap, itteni értéke 160 kor. Törvényszerinti szép lakás melléképületekkel s házikerttel. Fizetését havi részletekben pontosan kapja. A tót nyelv bírása megkívánatik. Az állás azonnal elfoglalandó. A tanterem fűtésére külön 12 méter kemény tüzfűtés járul. Kántortanítói oklevéllel s egyéb okmányokkal felszerelt folyamodványok *nov. 11-ig* az alulírottához nyújtandók be. *Klein Emil* isk. elnök. 1341 1—1

Csanádi egyházmegye.

A temesgyarmati róm. kath. iskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirtetetik. Javadalmazása: 1000 kor. és törvényes utólagos lakpénz. Kérvények *nov. 20-ig* az iskolaszékhez küldendők. 1309 1—1

Szerény igényű — házas róm. kath. nevelőnő, nevelő — esztendő óvónőt keresek kézimunka, német nyelv és zongora tudással azonnali beépésre. Teljes ellátás és hav. 40 kor. ágyneműn kívül. *Nyikos Gyula* uradalmi intéző Iásidapusztja, u. p. Csanádele. 1332 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A nagykaszi róm. kath. iskolához segédkantortanítói állásra *nov. 12-ig* pályázatot hirtetünk. Kötelesség jegyzőkönyvben. Fizetés 1100 kor. érték, lakás, kert. Személyes megjelenés nem díjazatik, de előnyben részesül. Kérvények «Plebánia, Nagykászton (Csik m.)» küldendők. *Iskolaszék.* 1258 2—2

A gyergyóremetei főkantori állásra az egyháztanács pályázatot hirtet. Javadalma: 1. Most előre, évi 1000 kor. fizetés havi utólagos részletekben, mely fizetés egy birtokossági erdőnek folyamatban levő, miniszterileg már engedélyezett eladása után, előreláthatólag egy éven belül, 1600 kor. összegre emelhetik fel, elfogadott határozat alapján. 2. Stóla és misédij illetmény átlagos számlás szerint 400—500 kor. 3. Tíz hold tagosított első osztályú birtok, mely évenként 300—400 kor. tiszta jövedelműt ad. 4. 16 hold tenyőerdőnek üzemiértv szerint engedélyezendő használat. De ha az egyszerre való fakitványlás meggyérhető, melyért a feltölvamodás megtörtént és egy év alatt biztosan remélhető, akkor az eladásti összeg kamatjövendelméből évenként 600—700 kor. 5. 2 szoba, konyha, kamarából álló jó lakás, külön nyári konyha, gazdasági épületek, 3 darab kis veteményes kert. Kötelessége: 1. A kantori teendőknél jól képzett, pontos teljesítése. 2. Az állami iskolában a hitoktatóknak rendkívüli akadályoztatása esetén, a hittan tanítás. 3. Az állami iskolában heti egy óra alatt, úgyszintén az ifjúsággal is alkalmas időben az egyházi énekek betanítása. Pályázhatnak okleveles kantorok, kik a kantori teendőkben kellő gyakorlattal és jó éneklő képességgel bírnak. Pályázók kötelesek saját költségeiken *nov. 19-én* a nagymisén és azt követő kantori énekpórában résztvenni. A pályázatok pedig november 15-ig beküldendők. Gyergyóremete, (Csik m.), u. p. helyben, utolsó vasúti állomás Ditrő. *Kiss Dénes* elkész. 1200 2—2

A korondi róm. kath. iskolánál III. tanítói állásra pályázat hirtetetik *nov. 8-iki* határidővel. Javadalom: államségélyből 900 kor., a hitközség pénztárából 100 kor., lakás- és kertilletmény 220 kor. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztály vezése, szükség esetén kantorságban segédkezés. *Iskolaszék.* 1316 1—1

Üyöri püspöki megye.

A vértessomló (Komárom m.) II. tanítói állásra a pályázat a «Népnevelő» 43. számában hirtetett feltételek mellett *nov. 15-ig* meghosszabbították. Nők is pályázhatnak, s kötelesek kézimunkát tanítani. *Iskolaszék.* 1320 1—1

Lövő (Sopron m.) róm. kath. iskolaszéke osztálytanítói állásra *nov. 11-ig* pályázatot hirtet. Javadalma: 1000 K, melyből 200 K államségély, 800 K pedig az egyházközség pénztárából havi előleges részletekben. Egy szoba kellő bútorzattal, kertilletmény fejében 20 K. Kötelessége a győregyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületbe tagul lépni. Személyes megjelenés előnyben. Kérvények főt. *Bene Pál* elnökhöz küldendők. 1330 1—1

A veszkényi róm. kath. iskolaszék pályázatot hirtet egy hittanosztálytanítói állásra, *nov. 12-iki* határidővel. Választás ugyanekkor. Fizetése 800 kor. államségély, 200

kor. a hitközségtől, 20 kor. kertilletmény és egy bútorozott szoba. Kérvények «A róm. kath. iskolaszék elnökökének» küldendők. *Zalka János* isksz. jegyző. 1338 1—1

A koronói róm. kath. elemi népiskolához osztálytanítót keresünk. Fizetése 1000 K készpénz, 1 szobás lakás lúts és takarítással. Kötelessége az egyik osztályt önállóan vezetni, az ismétlők oktatásában és a kantori teendők végzésében segédkezni. Választás *nov. 11.* Az állás azonnal elfoglalandó. Személyes megjelenés előnyös. Kérvények főt. *Kovács Lajos* pléb. úrhoz (Győr megye) Koronó küldendők. *Peresputás Ferenc*, isksz. jegyző. 1331 1—1

Munkácsi egyházmegye.

A hodászi (Szatmár m.) gör. kath. kántortanítói állomásra *nov. 12-ére* pályázat hirtetetik. Javadalmazása: 1000 kor. államségéllyel. Lakás, mellékeépületek. Pályázók a munkácsi püspök úr Onagyméltóságához címzett kérvényeiket írt határnap délután 2 órakor — mely alkalommal a választás is meg fog történni — alulírottal személyesen adják be. *Hudáky Gyula* isksz. elnök. 1323 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A szülővájai (Trencsén m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirtetetik. Fizetése államségéllyel: 1000 kor., kert és szükséges tüttia; lakás: 2 szoba, konyha, kamra. Pályázhatnak tanítónők is. Választás napja: *nov. 23.* Szülővájai, u. p. Peredmér. *Iskolaszéki elnök.* 1319 1—1

A báncsikési (Trencsén m.) róm. kath. hittelekezeti tanítói állásra pályázat hirtetetik. Javadalmazás készpénzben: 600 kor. a hitközségtől, 400 kor. államségély. Összesen: 1000 kor. Egy szobából és konyhából álló lakás. Kötelessége az iskolát katolikus szellemben vezetni és az ismétlőket oktatni. Választás: *nov. 21-én* délelőtt 11 órakor. Az állomás azonnal elfoglalandó. Kérvények a felsőszalmai róm. kath. plébániahivatal címére küldendők. 1337 1—1

Kassai egyházmegye.

Okleveles nevelőnő felvétetik elemi osztály előkészítésére. Tanítás magyar és németül. Javadalmazás meg- egyezés szerint. Pályázatok bizonyítványmasolatokkal gazdasági intézőséghez Felsőlanc (Abauj megye), posta Perény. 1290 2—2

Pannonhalmi főapátság.

A bársonyosi róm. kath. iskolaszék osztálytanítói állásra pályázatot hirtet. Javadalma: a községtől 600 kor., kert, egy szoba legszükségesebb bútorzattal, az iskola fájából fűtés. Takarítás. 400 kor. átutalandó államségély. Kötelessége a díjlevélben. Kantorságban való jártasság megkívántatik. Orvosi bizonyítvánnyal is felszerelt kérvények *nov. 14-ig* az iskolaszék elnökéhez küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. Posta helyben, vasútállomás Magyarorszámbahely. *Molnár Béla*, isksz. elnöki 1334 1—1

Pécsi egyházmegye.

Püspöknádasd (Baranya m.) községben a róm. kath. népiskolánál megürült harmadik sorszámú tanítói állomásra pályázat hirtetetik. Javadalom: 1. Hatszáz kor. a hitközségtől. 2. A közel jövőben szervezendő ötödik tanítói állomás létesüléseig a hitközségtől két szobás lakás, két konyha, pince, lakamra; az ötödik tanítói állás szervezésével pedig a törvényesen előírt lakbér-átalány. 3. Az államtól négyszáz kor. államségély. 4. Kertmegváltás fejében husz kor. Kötelme: 1. Az iskolaszék által meghatározott tanteremben oktatni, nevelni. 2. A gazdasági ismétlőiskolát igénybe nem vevő iparos

tanoncokat ismétlő oktatásban részesíteni. 3. Szükség esetén a kántort helyettesíteni és a pécsmegyei tanítóegylet tagja lenni. Felszerelt kérvények *nov. 12-ig* az iskolaszék elnökéhez küldendők. Német nyelv tudása szükséges. Tanulmány magyar. *Weisz János* isk. elnök. 1312 1-1

A jágónaki (Baranya m.) róm. kath. iskolaszék magyar osztálytanítói állásra *nov. 11-ig* pályázatot hirdet. Fizetés: egy szoba bútorral, 1000 kor., késpénz, 20 kor., kertválság. Kötelesség: egyik tanteremben tanítani, szükség esetén kántoriakban helyettesíteni. Kérvények vasárnaponként plébániahivatalhoz küldendők. 1325 1-1

Rozsnyói püspöki megye.

A szomszédos plébániához tartozó **denesi** róm. kath. kántortanítói állásra *nov. 8-za* pályázatot hirdetnek. Fizetés: 1000 kor. Az állás azonnal elfoglalandó. Plébánia Szomszédok. 1314 1-1

Székesfehérvári egyházmegye.

Gánti (Fejér m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalma: sióla 18 kor., tandíj 9 kor., 10 fill., ismétlősök után 42 kor., pürber 6000 mérő rózsa, értéke 221 kor., 20 fill., párpénz 33 kor., 74 fill., 6 hold föld, 100 szántóföld, 994 fill. rét, 583 fill. legelő, a földet 3 hold kivételével a hűvek munkájuk, karbantartás és behordják; az adót a község fizeti. Továbbá 30 m. kemény tűzifa, annak hazahordása és felvágása. A vállalatból 53 kor., 28 fill., 2 malom-juvar, legeltetés korlátlanul. Lakása 2 szoba, konyha és mellékhelyiségek. Az udvarból az iskola esetleges kibővítéséhez szükséges részre a jog tartatik. Kötelessége díjvelé szerint. A magyar és német nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő *nov. 10-ika*, midőn a választás is megtörténik. Pályázati kérvények az esperesi hivatalhoz *teret-Acsára* küldendők. 1324 1-1

A törökbálinti róm. kath. tanítóiskolához kántorságban segédkező tanító keresetlik. Fizetése 1000 K. lakbérre 200 K., kertválság 20 K. Határidő *nov. 8. Weicher Miklós* elnök. 1329 1-1

Szepesi püspöki megye.

Németlipesei róm. kath. népiskolánál megüresedett tanítói állásra *nov. 27-ére* pályázatot hirdetnek. Pályázhatnak tanítónők is. Fizetése törvényes. Folyamodványok *dr. Községi József* kerül. tanfelügyelő címére Liptoszentmiklósa küldendők. 1315 1-1

A kislfrankvágási (Szepes m.) róm. kath. tanítói állásra *nov. 13-ig* pályázatot hirdetnek. Jövedelme: állami segéllyel 1000 koronán felül. Tot nyelv ismerete szükséges. Kertválság 20 kor. Okmányokkal felszerelt kérvények *Dr. Esperesi Hivatal, Szepesgyörke, up. Ujterebes* címre küldendők. 1313 1-1

Liptoszentmártoni (Rózsáhegy mellett) róm. kath. népiskolánál tanítói állásra *nov. 20-ára* pályázatot hirdetnek. Jövedelem 1000 kor., melyből államsegély 768 kor., szép új lakás. Tanulók száma 34. Tot nyelv ismerete szükséges. Orgonálásban jártasak mellékjövedelemre számíthatnak. Az *iskolaszék*. 1327 1-1

A «Népnevelő» 44-ik számában hirdett **nagyborovei** kántortanítói pályázat *nov. 26-án* jár le. 1340 1-1

Szombathelyi egyházmegye.

A hosszúperesztegi (Vas m.) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázatot hirdetnek. Fizetése hitközségtől 700 kor. és 24 kor. kertilletmény, egy bútorozott szoba, fűtésre elegendő felvágott fa. Államsegély 300 kor. Kántoriakban segédkező, ismétlőket oktatni tartozik. Kérvények *nov. 23-ig* küldendők be. Az *iskolaszék*. 1344 1-2

Helyettes tanítót vagy tanítónőt keres a **rábaszent-tamási** róm. kath. iskolaszék a kántortanító betegsége miatt. Fizetés megegyezés szerint. Erdeklődő okleveles tanítók vagy tanítónők forduljanak *nagys. Rígó Zsigmond* apát-plébános úrhoz. *Iskolaszék*. 1347 1-1

A túskezeri (Zala m.) róm. kath. II-od tanítói állásra *nov. 18-ára* pályázatot hirdetnek. Jövedelme a községtől 100 kor., az államtól 900 kor., 12 köbméter fa kertilletmény fejében és bútorozott szoba. Kötelezettségek díjveléi szerint. A felszerelt kérvények főtiszt. *Vagrinás Boldizsár* plébános, isk. elnökhez Cserföld (azelőtt Cserencsoe) küldendők. 1349 1-1

Olaszka róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet *nov. 19-ig* osztálytanítói állásra. Javadalma: egy szobás lakás a szükséges bútorral, továbbá a hitközségtől 400 kor., államsegély 600 kor., kertilletmény 20 kor. Kötelessége: egy osztályt vezetni, az ismétlő férfitanulókat tanítani, az isteni szolgálatok alatt a gyermekekre felügyelni, akadályozás esetén a kántoriakban díjtalanul segédkezni. A kérvények főtiszt. *Szabó Imre* felső-osztályi plébános iskolaszéki elnök úrhoz küldendők a fenti határnapig, amikor a választás is megtörténik. Személyes megjelenés kívánatik. Utóköltés nem írítatik meg. *Iskolaszék*. 1317 1-1

Szakonyfalvi róm. kath. iskolánál lemondás folytán üresedésbe jött tanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalma: 900 kor. az államtól, 100 kor. hitközségtől, 2 fill. méterrel puhafa házhoz szállítva, kert természetből. Van 2 szobából álló lakás megfelelő mellékhelyiségekkel. Pályázati határidő: *nov. 10.* Folyamodványok apát-istvánfalvai plébániahivatalhoz küldendők. 1339 1-1

Váci egyházmegye.

Urii (Pest m.) róm. kath. iskolaszék tanítói állásra *nov. 10-ig* pályázatot hirdet. Fizetés 1000 kor. törzsfizetés, 200 kor. lakpénz, 20 kor. kertpótlék és egy erdei föld tüzifa behuvarozva; a gazd. ismétlők tanítása után 100 kor. Kötelességei a díjvelé szerint. Nős tanítók és személyesen megjelenők előnyben. *Iskolaszék*. 1301 2-2

Veszprémi egyházmegye.

A tagonyi (Zala m.) róm. kath. iskolaszék a nyugdíjazás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: 1. Két szobás lakás, konyha, kamara és ismétlő, 2. Temetés után 20 fillér, 3. A veszprémi püspöki urad. sumegi pénztárából évnegyvedenként utólag fizetve összesen 2450 K., 4. A «Ferenc József» alaptól május 1. és nov. 1-én fizetve összesen 4750 K., 5. Lélekpenz páronként 26 fill., átlag 10 K., 6. Circa 9 kat. hold föld évi tiszta jövedelme 11044 K., 7. Feltételek után legeltetés 4 kor., 8. A hitközség a visita szerint megszánt 2 hecsoldat; azt a tanító gabonájából elvethi, beboronálja, learatja és behordja. A réten az előszénát lekasálja, felgyújtja, boglyazza és hazahozza. A sarjút a tanító takarítja le. A földmunkák értéke 20 kor., 9. Minden róm. kath. házasparttól 1/2 p. m. rozstot kap, értéke 80 kor., 10. A veszprémi püspöki uradalomtól a hűvek által megvágva és behordva 16 m³ kemény hasábia, értéke 80 kor., 11. Feltetésének kiégésére 69.950/1908. sz. a. 578 kor.; tandíjpótlásra 42 kor. államsegély 88.774/1910. sz. a. Kötelességei: minden reggel könyörgést tartani, a mise alkalommal a kántoriakat végezni, nemkülönben a szombati és vasárnapi litániákat elvégezni. A megválasztott tanító egyúttal jegyzője a hitközségi és iskolaszéki gyűléseknek. Kötelessége belépni az egyházmegyei «Gondviselés»-ről nevezett nyugdíjintézetbe. A pályázat ideje *nov. 23-ika* d. e. 9 óra; amikor a szokásos orgonaprába fog megtartani. Állomását köteles december hó 1-re elfoglalni. A kérvények a balatoncsicsói plébániahivatalhoz nyújtandók be. P.: Szt. Antal. 1348 1-1

Somogyárdi osztálytanítóságra pályázati újabb határidő *nov. 10.* 1345 1-1

Pályázat: Sárhida község kántortanítói állására. Javaslottak: 1900 kor., kétszobás lakás konyhával, élelőkamrával, szükséges melléképítményekkel. Gyümölcsös és konyhakert; szabad legeltetés. Három öl kemény és 6 szeker pufafa, de az iskolát ő fűteti. Egy hold erdő föld vasár- és ünnepi litániáikért. Határidő: november 7. A pályázat a Zalacsatari róm. kath. plébániahivatalhoz. 1322 1-1

Alföld keres: egy jó tanítóit, avagy kántortanítóit, 1910 évben jeles eredménnyel végzett nős tanító. Tudakozónak cím a kiadóban. 1303 2-3

Tanítókat keresek róm. katolikusi helyettesíteni hosszabb időre Pest megyébe. Előnyös feltételek megkérhetőek. Szolgálat Budapest Vercel-ut 5. II. 20. Azonnali ajánlatokat önkéntes felszerelve irásban, vagy személyesen kerem délelőtt tíztől tizenkettőig. 1342 1-1

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

Többeknek. Lapunkat csakis azon kath. iskolák kaphatják meg ingyen, melyek az egyházmegyei főtanfelügyelőség által beküldött jegyzékben szerepelnek, vagy azoktólólól a főtanfelügyelőség útján hozzánk fordulnak.

K. L. A lapjárta mindig péntek délelőtt van. Azonnali érkező pályázati hirdetések csak a következő számban közölhetők.

L. J. Pályázati hirdetést csakis a pénz előzetes beutalása esetén közölünk. Kérjük az összeg szíves beküldését a kiadóhivatal címére.

F. K. A «Népnevelő» küldését azért szüntettük meg, mert nem előfizető. Ingyen pedig csak azon iskoláknak küldjük, melyeket a főtanfelügyelőség nálunk bejelent.

O. M. A «Népnevelő»-t névre csakis előfizetés esetén küldhetjük. Előfizetési ára félévre 4 korona. Egész évre 8 kor. Negyedévre vagy hónapokra nem lehet előfizetni.

B. J. Pályázati hirdetések, valamint a díjak mindig a kiadóhivatal címére küldendők. Hibás címzésből eredő késérséget nem vállalunk felelősséget.

Érdeklődő. A magas püspöki kar múlt évi november 15-én tartott tanácskozásából kifolyólag az összes püspökök egyházmegyéjükre ahkint rendelkeztek, hogy a tanítói pályázatoknak a «Népnevelő»-ben közzététele kötelező és csakis azon tanítók megválasztása nyerhet egyházhatalósági megerősítést, amelyeknek pályázati kiírása a «Népnevelő»-re vonatkozó számával igazolhatók.

Hirdető. Csakis pályázati hirdetést közölünk szavanként 6 falért. Más hirdetés megállapodás szerint.

Iskolaépítéshez szükséges amortizációs kölcsönök, valamint egyéb személyes kölcsönök ügyében díjlan felvilágosítással szolgál **EGYHÁZI FELSZERELÉSI VÁLLALAT**, mely cég már több iskolaépítésre folyósított olcsó kölcsönöket.

BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 12. sz. 1321-3

ZEMAN LUSPAY Musica sacra. Ára: 5 K. 100 magyar és 36 latin szövegű kath. egyh. ének férfiakra.

M. BUCHNER: Üdvözlégy Anyám. Újabb, Mária-ének előhangokkal és orgonakísérettel 4 K.

M. BUCHNER: Szent karácsony. Újabb karácsonyi ének orgonakísérettel, részben házi- és színpadi előhangokkal és pásztorjátékokhoz alkalmas felhangokkal. Ára: 4 kor. Mind a három mű megrendelhető: 1325 1-1

LUSPAY KÁLMÁN kántortanítónál, HÁRSKUTON.

Magyar VÉDJEGYE: Kapható minden törülő- és gummi papirkereskedésben.

Magyar címer a védjegye, Magyar diák csak ezt vegye!

Magyar Ruggyantaárugyár Részvénytársaság Budapest.

ÁRVAHÁZ: 10%! ÜDÜLŐHÁZ: 10%!

ISKOLAPOR című könyvem, mely husz év alatt öt tucatnyi leányát foglalta magában, karácsonyra megjelent. Ára 2 korona. 20 százalék tanítói jótékony célra megy. Kérem szeretettel, bizalommal kérem, fizessen elő azonnal. Nem banja meg!

TÓTH ROBERT rk. tanító. Szeptetnek (Zalamegye).

Karácsonyi duda orgonára C-, G-, D-dúr darabonként 1 kor. A- és E-dúr darabonként 75 fill. Karácsonyesti ének 1 korona. — 32 nagy ünnepi präludium 4 korona. Kapható: **Kontor Elek** Budapest, VII. ker., Thököly-út 12. szám alatt. 1025

UJDONSAG!

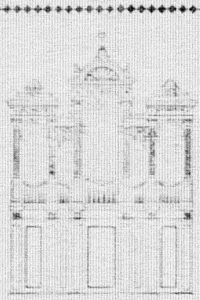
Amerikai naplókivonatok, Utijegyzetek, Levéltöredékek.

Írta: **Gróf Vay Péter.** Ára 5 korona.

Megrendelhető a kiadó **Szent-István-Társulatnál.**

HIRDETÉSEKET felvesz a kiadóhivatal

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának (a királyi orgonájának a koronázási templomban) alkotója, vilámos gépekkel berendezett és királyi udvari orgonagyárt

Budapest, VII., Garay utca 48.

Cs. és királyi udvari szállító. A párisi, bécsi, stb. kiállításokon kitüntetve. Kedvező fizetési feltételek mellett pneumatikai nemeshangú orgonákat szállít. Mindenféle orgonajavításokat és hangolásokat lelkiismeretes pontossággal teljesít.

Tervezeteket és mintarajzokat kívánatra díjmentesen küld. 64. 2-57

50 EREDETI

költő új gyász- és offertorium minden alkalomra berendezve 1 korona. Orgonahangok 910 enekkel, díszes kötetben 3, 4 és 5 kántortanítónál. Megrendelhető **MOGNÁR JÓZSEF** Kézszentmihály. ISMERETLEN DALLAM MEGKÜLDETIK. 1321

Stampay ének- és imakönyve

száma 125 911 1909. Miniszteri engedélyezés Magyar gyártmány!

ELEMI ISKOLAI Földrajzi Atlasz

megyei térképpel. (Megjelent mind a 63 megye legújabb kiadásában.) Tervezte Kogutowicz Manó. Tartalma 15 lapon 600 140- és 29 melléktérkép. 000

Kogutowicz térképei jók, szépek és pontosak!

Minden évben új kiadás, tehát mindenkor legújabb adatok. — Minden két évben 1-1 újszerű példány számbelapokának rendelkezése.

Ára megyei térképpel 70 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben, a Szent-István-Társulatnál is, de amennyiben nem érhető el közvetlen a kiadónál.

Magyar Földrajzi Intézet R. T.
Budapest, Rudolf tér. (Margithid.pesti hídfő.)

Használati felhívjuk a t. tisztelt úr- és hö. figyelmét minden kereskedésben megjelent és eladott példányokra, melyek t. tisztelt úr- és hö. helyett ezen hirdetés 70 fillér postabélyeg ellenében portómentesen küldünk.

Legjobb népiskolai daloskönyv a „KIS MUZSIKUS“!

100 gyönyörű magyar népdal iskolai szöveggel, 2 gyermekszólamra. Az «Orsz. Kath. Tanügyi Tanács» által approbálva I-II. füzet ára 1 kor. 60 fill. Kötés nélkül a *falusi gyermekek részére* 40 fill.

Megrendelhető a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULATNAI** (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Népiskolai címtáblák

45x60 cm. nagyságban rendkívül tartós, ölmözött acélbádoglemezből, felhőzománc alapfestéssel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címmel ellátva darabonként 15 koronáért megrendelhetők.

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv. társaság. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/B. szám. Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető. 178

A délmagyarországi katolikus tanítóság szives figyelmébe!

Megnyílt SZEGEDEN

(Batthyány-u. 2. szám) a

Szent-István-Társulat könyv- és műkereskedése

Az összes használatra előírt iskolakönyvek, ír- és rajzszerek, társzerbeli felszerelések, továbbá tudományos, szépirodalmi, áttartásági és imakönyvek, népies olvasmányok mindig készletben találhatók. Megrendelések azonnali elintézési nyertnek.

Kapcsolatban a könyvkereskedéssel megnyílt egyúttal a **Műkereskedés** is, hol a leghíresebb bel- és külföldi művészek képei sikerült reprodukcióban kaphatók. Vásárlási kötelezettség nélküli megtekinthető.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A vonatok

Vonat-szám	óra	perc	vonat	hossz
1120	5:00	00		
1121	5:05	00		
1122	5:10	00		
1123	5:15	00		
1124	5:20	00		
1125	5:25	00		
1126	5:30	00		
1127	5:35	00		
1128	5:40	00		
1129	5:45	00		
1130	5:50	00		
1131	5:55	00		
1132	6:00	00		
1133	6:05	00		
1134	6:10	00		
1135	6:15	00		
1136	6:20	00		
1137	6:25	00		
1138	6:30	00		
1139	6:35	00		
1140	6:40	00		
1141	6:45	00		
1142	6:50	00		
1143	6:55	00		
1144	7:00	00		
1145	7:05	00		
1146	7:10	00		
1147	7:15	00		
1148	7:20	00		
1149	7:25	00		
1150	7:30	00		
1151	7:35	00		
1152	7:40	00		
1153	7:45	00		
1154	7:50	00		
1155	7:55	00		
1156	8:00	00		
1157	8:05	00		
1158	8:10	00		
1159	8:15	00		
1160	8:20	00		
1161	8:25	00		
1162	8:30	00		
1163	8:35	00		
1164	8:40	00		
1165	8:45	00		
1166	8:50	00		
1167	8:55	00		
1168	9:00	00		
1169	9:05	00		
1170	9:10	00		
1171	9:15	00		
1172	9:20	00		
1173	9:25	00		
1174	9:30	00		
1175	9:35	00		
1176	9:40	00		
1177	9:45	00		
1178	9:50	00		
1179	9:55	00		
1180	10:00	00		
1181	10:05	00		
1182	10:10	00		
1183	10:15	00		
1184	10:20	00		
1185	10:25	00		
1186	10:30	00		
1187	10:35	00		
1188	10:40	00		
1189	10:45	00		
1190	10:50	00		
1191	10:55	00		
1192	11:00	00		
1193	11:05	00		
1194	11:10	00		
1195	11:15	00		
1196	11:20	00		
1197	11:25	00		
1198	11:30	00		
1199	11:35	00		
1200	11:40	00		

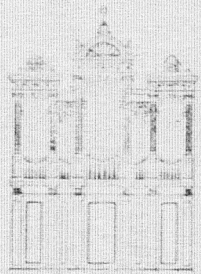
A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.

Ervényes 1911. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

Délrelett				Délután				Délrelett				Délután				
hová				hová				honnán				honnán				
vonat-szám	óra	perc	vonat-jele	vonat-szám	óra	perc	vonat-jele	vonat-szám	óra	perc	vonat-jele	vonat-szám	óra	perc	vonat-jele	
1171	6:12	12:30	sz. v.	Arad, Tavis, M.-Sziget	339	6:10	v. v.	Berlin, Ruttká	323	12:30	sz. v.	Gödöllő	611	12:30	a	Bukarest, Arad
314	10:05	12:30	a	Zagrab, Fiume, Brod, Sara	343	6:30	szszz.	Debrecen, Nagyvárad	611	12:30	a	Budapest	911	12:30	a	Ujvidék
314	12:30		a	Hatvan	339	5:30	sz. v.	Hatvan	301	12:30	gy. v.	Berlin, Ruttká	903	1:00	a	Konstantinápoly, Brod
314	12:30		a	Szombathely, Wien	1305	5:30	a	Brod, Úszek, Pécs	903	1:00	a	Konstantinápoly, Brod	401	1:00	a	Satorjajanguly
314	12:30		a	Ujvidék, Brod	600	5:45	a	Brasso, Arad	401	1:00	a	Konstantinápoly, Brod	7	1:10	sz. v.	Wien, Sopron
314	12:30		a	Kassa, Pógrad-Felka	600	5:45	a	Sofia, Brod, Belgrad	601	1:10	gy. v.	Bukarest, Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien
314	12:30		a	Gödöllő	19	5:55	a	Torbágy	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Sarajevó, Brod
314	12:30		a	Belgrad, Goraz	313	6:00	a	Pécel	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Graz, Felbring
314	12:30		a	Arad, Bukarest	17	6:05	a	Komárom	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Hatvan
314	12:30		a	Wien, Paris	1701	6:10	a	Stanslau, M.-Sziget	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Lemberg, Kassa
314	12:30		a	S.-aljahe, Lemberg, Kassa	11	6:20	a	Wien	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Pécel
314	12:30		a	Kisköves	467	6:30	a	Lemberg, Kassa, M.-Sziget	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Gödöllő
314	12:30		a	Hatvan	607	6:30	a	Fiume	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Győr
314	12:30		a	Pécel	315	6:30	a	Gödöllő	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1505	7:00	a	Csocha, Kassa	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Brasso, Debrecen
314	12:30		a	Szolnok	1505	7:00	a	Gyöz, Felbring	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szerencs
314	12:30		a	Tapolca, Sarajevó	1505	7:00	a	Brasso, Kolozsvár	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Sofia, Belgrad, Brod
314	12:30		a	Ruttká, Berlin	319	7:20	a	Konstantinápoly-Tass	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bukarest, Arad
314	12:30		a	Belgrad, Konstantinápoly	317	7:30	a	Gödöllő	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Hatvan
314	12:30		a	Paks	319	7:40	a	Hatvan	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bukarest, Arad
314	12:30		a	Komárom	21	7:40	a	Bicske	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Hatvan
314	12:30		a	Gödöllő	1003	8:00	gy. v.	Rotea, Triest, Fiume	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Berlin, Ruttká
314	12:30		a	Arad, Tavis	1009	8:10	sz. v.	Csocha, Kassa	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Miskolc	1021	8:20	sz. v.	Paks	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Gyöz, Sopron, Szombathely	515	8:30	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Gödöllő	321	8:40	a	Hatvan	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Nagykátá, Szolnok	13	9:20	a	Gyöz	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Ruttká, Berlin	307	9:20	a	Berlin, Ruttká	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Szabadka, Terepsta	1003	9:30	gy. v.	Fiume, Tapolca	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Zagrab, Fiume, Roma, Napcs	913	9:30	sz. v.	Szabadka	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Pécel
314	12:30		a	Kolozsvár, Brasso	5	10:00	sz. v.	Brack-K., Szombathely, Sopron	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Berlin, Ruttká
314	12:30		a	Pécel	409	10:20	sz. v.	Miskolc	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Triest, Szombathely
314	12:30		a	Hatvan	23	10:45	a	Bicske	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Kunszentmiklos-Tass	605	11:25	gy. v.	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Nagykátá, Szolnok	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	M.-Sziget, Stanslau	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Wien, Sopron	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Szombathely, Wien
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Wien, Graz
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Csocha, Kassa
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Bicske
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Javoz, Máramarosziget
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40	a	Fiume, Brod, Pécs
314	12:30		a	Bicske	1901	1:40	a	Arad	1901	1:40	a	London, Paris, Wien	1901	1:40		

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának (a királyi orgonájának a koronázási templomban) alkotója, Vilamos gépekkel berendezett és királyi udvari orgonagyára

Budapest, VII. Garay-utca 48.

Cs. és királyi udvari szállító.

A párisi, bécsi, stb. kiállításokon kitüntetve. Kedvező fizetési

feltételek mellett pneumatikai

nemeshangú orgonákat szállít.

Mindenemű orgonajavításokat

és hangfűzőket legkisebbes

postossággal teljesít.

Tervezeteiket és mintarajzokat

kívánatra díjmentesen küld.

64 2-52

Legjobb népiskolai daloskönyv a

„KIS MUZSIKUS“!

100 gyönyörű magyar népdal iskolai szöveggel, 2 gyermekszólamra. Az «Orsz. Kath. Tanügyi Tanács» által approbálva I–II. füzet ára 1 kor. 60 fill. Kotta nélkül a *falusi gyermekek részére* 40 fill.

Megrendelhető a

SZENT-ISTVÁN-TÁRSULATNAL

(Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.)

50 EREDETI

kannó új gyászimise-offertorium min-

den alkalomra bermentve I. kötetben

Orgonahangok 910 énekkel, összes

énekesen 3, 4 és 5

kantóttanfűzettel.

Megrendelhető

MOSTNAR JÓZSEF Kánszentmihályos.

ISMERETLEN DALLAM MEGKÜLDETİK.

Stampay ének- és imakönyve

Könyv is 100 szövegben 50 fill. egészében 50 fill.
Ezre egy ingyen, bővített kotta is egyszer ingyen.
Kapható minden könyvkereskedésben, 12 és egész számban
100 kor. 2. hátsóvalban 3.00 kor. 4.00. 5.00. 6.00.
KÖBÖLKUTON, Esztergomme gyében. 1908. 1-10

Miniszteri engedélyezés Magyar gyártmány!
száma 125 911 1909.

ELEMI ISKOLAI

Földrajzi Atlasz

megyei térképpel. (Megjelent mára a
13 megye legújabb kiadásában.) Tervezte
Kogutowicz Manó. Tartalma 15 lapon
000 14 50-és 20 mellékterkép. 000

Kogutowicz térképei jók, szépek és pontosak!

Minden egyben új kiadás, tehát mindenker
legújabb adatok. Minden két egyben
1-1 használati példány szakembereknek ren-
000 000 000 000 000

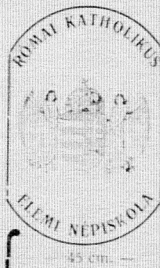
Ára megyei térképpel 70 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben,
a Szent-István-Társulattal is, de amennyi-
000 000 000 000 000

Magyar Földrajzi Intézet R. T.

Budapest, Rudolf-tér. (Margithid, pesti hídő.)

Hirtelenre kérésre a f. tanító urak b. figyelmét minden
kérésre a f. megjelölt földrajzi atlasz inatári k. kiadványunkra
melvett. tanító uraknak 1 K 20 fill. helyett ezen hirdete-
000 70 fillér postabélyeg ellenében portómentesen küldünk.

Népiskolai címtáblák

45x60 cm. nagyságban rendkívül
tartós, ömlesztett acéldöglémezéből,
fehérszínű alapfestéssel, fekete
nagybetűs felirattal, az itt látható
mintarajz szerint színes magyar ci-
merekkel ellátva darabonként 15 ko-
ronáért megrendelhető.

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv. társaság.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. szám.

Bármely más felírat jutányos áron megrendelhető. 278

A délmagyarországi katolikus
tanítószegély szíves figyelmébe!

Megnyílt SZEGEDEN

(Batthyány-u. 2. szám) a

Szent-István-Társulat
könyv- és műkereskedése

Az összes használatra előírt iskolaköny-
vek, író- és rajzszerek, tanszerbeli felsze-
rések, továbbá tudományos, szépirodalmi,
ajtóssági és imaszövegek, népies olvasmá-
nyok mindig készletben találhatók. Megren-
delések azonnal elintéztet nyernek.

Kapcsolásban a könyvkereskedéssel meg-
nyílt egyúttal a Műkereskedés is, hol a
leghibesebb bel- és külföldi művészek képei
sikerült reprodukciókban kaphatók. Vászár-
lasi kötelezettség nélkül megtekinthető.

Arjgyezék ingyen és bérmentve!

A vonatok

VONAL- SZÁM	ORR	RETTE	VONAT- TÍPUS
130	5:30	8:00	
131	5:45	8:15	
132	6:00	8:30	
133	6:15	8:45	
134	6:30	9:00	
135	6:45	9:15	
136	7:00	9:30	
137	7:15	9:45	
138	7:30	10:00	
139	7:45	10:15	
140	8:00	10:30	
141	8:15	10:45	
142	8:30	11:00	
143	8:45	11:15	
144	9:00	11:30	
145	9:15	11:45	
146	9:30	12:00	
147	9:45	12:15	
148	10:00	12:30	
149	10:15	12:45	
150	10:30	13:00	

1. Nagykőrös
2. Csak
3. Csak
4. Csak

A vonatok

VONAL- SZÁM	ORR	RETTE	VONAT- TÍPUS
150	6:15	8:45	
151	6:30	9:00	
152	6:45	9:15	
153	7:00	9:30	
154	7:15	9:45	
155	7:30	10:00	
156	7:45	10:15	
157	8:00	10:30	
158	8:15	10:45	
159	8:30	11:00	
160	8:45	11:15	
161	9:00	11:30	
162	9:15	11:45	
163	9:30	12:00	
164	9:45	12:15	
165	10:00	12:30	
166	10:15	12:45	
167	10:30	13:00	
168	10:45	13:15	
169	11:00	13:30	
170	11:15	13:45	
171	11:30	14:00	
172	11:45	14:15	
173	12:00	14:30	
174	12:15	14:45	
175	12:30	15:00	
176	12:45	15:15	
177	13:00	15:30	
178	13:15	15:45	
179	13:30	16:00	
180	13:45	16:15	
181	14:00	16:30	
182	14:15	16:45	
183	14:30	17:00	
184	14:45	17:15	
185	15:00	17:30	
186	15:15	17:45	
187	15:30	18:00	
188	15:45	18:15	
189	16:00	18:30	
190	16:15	18:45	
191	16:30	19:00	
192	16:45	19:15	
193	17:00	19:30	
194	17:15	19:45	
195	17:30	20:00	
196	17:45	20:15	
197	18:00	20:30	
198	18:15	20:45	
199	18:30	21:00	
200	18:45	21:15	

1. Csak
2. Csak
3. Csak
4. Csak

A vonatok

VONAL- SZÁM	ORR	RETTE	VONAT- TÍPUS
4000	5:30	8:00	
4001	5:45	8:15	
4002	6:00	8:30	
4003	6:15	8:45	
4004	6:30	9:00	
4005	6:45	9:15	
4006	7:00	9:30	
4007	7:15	9:45	
4008	7:30	10:00	
4009	7:45	10:15	
4010	8:00	10:30	
4011	8:15	10:45	
4012	8:30	11:00	

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.

Ervényes 1911. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

Vonat-szám	óra	perc	vonal	Délre		Délután	vonal	óra	perc	vonal	Délre		Délután	vonal	óra	perc	vonal
				szám	hová						szám	honnan					
112	5:45	00	1	612	12:30 sz. v.	Arad, Tóvis, M. Sziget	559	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	323	12:10 sz. v.	Gödöllő				
113	6:00	00	1	1008	12:30 sz. v.	Zágráb, Fiume, Bród, Szaraj	545	5:20	tszsz.	Debrecen, Nagyvárad	611	12:30 sz. v.	Bukarest, Arad				
114	6:15	00	1	314	12:30 sz. v.	Hatvan	389	5:30	sz. v.	Hatvan	911	12:40 sz. v.	Ujvidek				
115	6:30	00	1	310	12:30 sz. v.	Szombathely, Wien	1500	5:30	sz. v.	Bród, Eszék, Pécs	361	12:50 sz. v.	Berlin, Ruttká				
116	6:45	00	1	312	12:30 sz. v.	Ujvidék, Bród	669	5:45	sz. v.	Brassó, Arad	303	1:00 sz. v.	Konstantinápoly, Bród				
117	7:00	00	1	1594	1:30 gy. v.	Kassa, Poprad-Fejka	209	5:45	sz. v.	Sóba, Bród, Belgrad	491	1:05 sz. v.	Satorjajuhely				
118	7:15	00	1	316	1:30 sz. v.	Gödöllő	19	5:45	sz. v.	Torháy	7	1:10 sz. v.	Wien, Sopron				
119	7:30	00	1	1304	1:40 gy. v.	Fehérgy. Graz	343	5:45	sz. v.	Pécel	201	1:20 gy. v.	Bukarest, Arad				
120	7:45	00	1	604	1:40 sz. v.	Arad, Bukarest	17	5:45	sz. v.	Komárom	1	1:30 sz. v.	London, Paris, Wien				
121	8:00	00	1	4	1:45 sz. v.	Wien, Paris	1701	5:45	sz. v.	Stanislaw, M. Sziget	1901	1:40 sz. v.	Sarajevo, Bród				
122	8:15	00	1	404	1:45 sz. v.	N.-alja, Lemberg, Kassa	11	5:50	sz. v.	Wien	1501	1:40 sz. v.	Graz, Fehérgy.				
123	8:30	00	1	916	1:50 sz. v.	Kisköcs	497	5:50	sz. v.	Lemberg, Kassa, M. Sziget	325	1:50 sz. v.	Hatvan				
124	8:45	00	1	318	1:50 sz. v.	Hatvan	1005	5:50	sz. v.	Fiume	1001	2:00 sz. v.	Lemberg, Kassa				
125	9:00	00	1	320	1:50 sz. v.	Pécel	315	5:50	sz. v.	Gödöllő	327	2:00 sz. v.	Pécel				
126	9:15	00	1	322	1:50 sz. v.	Bicske	1009	5:50	sz. v.	Csorba, Kassa	329	2:00 sz. v.	Gödöllő				
127	9:30	00	1	512	1:50 sz. v.	Szolnok	1305	5:50	sz. v.	Graz, Fehérgy.	15	2:05 sz. v.	Győr				
128	9:45	00	1	1302	1:50 gy. v.	Táplotta, Sarajevo	309	5:50	sz. v.	Brassó, Kolozsvár	3	2:10 gy. v.	Wien, Graz				
129	10:00	00	1	394	1:50 sz. v.	Ruttká, Berlin	219	5:50	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass	307	2:10 sz. v.	Brassó, Debrecen				
130	10:15	00	1	544	1:50 sz. v.	Belrad, Konstantinápoly	317	5:50	sz. v.	Gödöllő	421	2:10 sz. v.	Szerencs				
131	10:30	00	1	1022	1:50 v. v.	Paks	319	5:50	sz. v.	Hatvan	997	2:20 sz. v.	Sóba, Belgrad, Arad				
132	10:45	00	1	18	1:50 sz. v.	Komárom	21	5:50	sz. v.	Bicske	207	2:20 sz. v.	Bukarest, Arad				
133	11:00	00	1	322	1:50 sz. v.	Gödöllő	1003	5:50	sz. v.	Roma, Triest, Fiume	205	2:20 sz. v.	Berlin, Ruttká				
134	11:15	00	1	606	1:50 gy. v.	Arad, Tóvis	1304	5:50	sz. v.	Csorba, Kassa	25	2:40 sz. v.	Bicske				
135	11:30	00	1	410	1:50 sz. v.	Miskolc	1021	5:50	sz. v.	Paks	405	2:40 sz. v.	Lajmó, Maramarossziget				
136	11:45	00	1	324	1:50 sz. v.	Wien, Sopron, Szombathely	611	5:50	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár	1009	2:40 sz. v.	Fiume, Bród, Pécs				
137	12:00	00	1	514	1:50 sz. v.	Gödöllő, Wien	325	5:50	sz. v.	Hatvan	1706	2:40 sz. v.	Stanislaw, M. Sziget				
138	12:15	00	1	308	1:50 sz. v.	Nagykátá, Szolnok	13	5:50	sz. v.	Győr	9	2:40 sz. v.	Wien, Graz				
139	12:30	00	1	308	1:50 sz. v.	Ruttká, Berlin	397	5:50	sz. v.	Berlin, Ruttká	1507	2:40 sz. v.	Csorba, Kassa				
140	12:45	00	1	914	1:50 sz. v.	Szabadka, Topolya	1005	5:50	sz. v.	Fiume, Táplotta	27	2:40 sz. v.	Bicske				
141	13:00	00	1	1004	1:50 gy. v.	Zágráb, Fiume, Roma, Napelló	913	5:50	sz. v.	Szabadka	331	2:40 sz. v.	Pécel				
142	13:15	00	1	516	1:50 sz. v.	Kolozsvár, Brassó	5	5:50	sz. v.	Bród-K. Szombathely, Sopron	308	2:40 sz. v.	Berlin, Ruttká				
143	13:30	00	1	326	1:50 sz. v.	Pécel	409	5:50	sz. v.	Miskolc	29	2:40 sz. v.	Triest, Szekesfehervár				
144	13:45	00	1	328	1:50 sz. v.	Hatvan	28	5:50	sz. v.	Bicske	1001	2:40 sz. v.	Fiume, Fiume				
145	14:00	00	1	918	1:50 sz. v.	Kunszentmiklós-Tass	605	5:50	sz. v.	Arad	493	2:40 sz. v.	Brassó, Arad, Stanislaw				
146	14:15	00	1	516	1:50 sz. v.	Nagykátá, Szolnok	605	5:50	sz. v.	Arad	915	2:40 sz. v.	Kisköcs				
147	14:30	00	1	28	1:50 sz. v.	Bicske	1708	5:50	sz. v.	M. Sziget, Stanislaw	408	2:40 sz. v.	Ludwig, M. Sziget				
148	14:45	00	1	1708	1:50 sz. v.	M. Sziget, Stanislaw	16	5:50	sz. v.	Győr, Triest	995	2:40 sz. v.	Sofia, Belgrad				
149	15:00	00	1	16	1:50 sz. v.	Győr, Triest	322	5:50	sz. v.	Hatvan	1303	2:40 sz. v.	Graz, Triest				
150	15:15	00	1	1009	1:50 gy. v.	Zágráb, Fiume	1009	5:50	sz. v.	Kassa, Csorba	333	2:40 sz. v.	Gödöllő				
151	15:30	00	1	1008	1:50 sz. v.	Kassa, Csorba	1908	5:50	sz. v.	Pécs, Bród	517	2:40 sz. v.	Nagykátá				
152	15:45	00	1	1908	1:50 sz. v.	Pécs, Bród	334	5:50	sz. v.	Gödöllő	1003	2:40 sz. v.	Csorba, Kassa				
153	16:00	00	1	334	1:50 sz. v.	Gödöllő	518	5:50	sz. v.	Szolnok	1007	2:40 sz. v.	Pécel				
154	16:15	00	1	518	1:50 sz. v.	Szolnok	1306	5:50	sz. v.	Győr, Graz	1001	2:40 sz. v.	Gödöllő				
155	16:30	00	1	1306	1:50 sz. v.	Győr, Graz	610	5:50	sz. v.	Arad, Brassó	1001	2:40 sz. v.	Fiume, Bród, Pécs				
156	16:45	00	1	610	1:50 sz. v.	Arad, Brassó	1010	5:50	sz. v.	Kassa, Csorba	336	2:40 sz. v.	Pécel				
157	17:00	00	1	1010	1:50 sz. v.	Kassa, Csorba	336	2:40 sz. v.	Pécel	310	2:40 sz. v.	Belgrad, Sofia					
158	17:15	00	1	336	1:50 sz. v.	Pécel	1010	5:50	sz. v.	Fiume, Napely	408	2:40 sz. v.	Kassa, Lemberg				
159	17:30	00	1	310	1:50 sz. v.	Belgrad, Sofia	12	5:50	sz. v.	Szombathely, Wien	338	2:40 sz. v.	Ruttká, Berlin				
160	17:45	00	1	1010	1:50 sz. v.	Fiume, Napely	338	2:40 sz. v.	Ruttká, Berlin	614	2:40 sz. v.	Arad, Debrecen					
161	18:00	00	1	408	1:50 sz. v.	Kassa, Lemberg	423	2:40 sz. v.	Kassa, Szerencs								
162	18:15	00	1	338	1:50 sz. v.	Szombathely, Wien	330	2:40 sz. v.	Gödöllő								

1. Nappalról Szolnokig csak szombathelyi közlekedik.
 2. Csak pénteken október 31-ig és február 1-ig közlekedik.
 3. Csak szombaton közlekedik.

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délre.

517	4:40	sz. v.	Táplotta-Táplósap
513	5:00	sz. v.	Nagykátá
311	5:50	sz. v.	Gödöllő
917	6:17	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass

A vonatok indulása Budapest ny. p.-udvarról.

Ervényes 1911. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.

Vonat-szám	óra	perc	vonal	Délre		Délután	vonal	óra	perc	vonal	Délre		Délután	vonal	óra	perc	vonal
				szám	hová						szám	honnan					
152	8:15	00	1	164	12:05 sz. v.	Rákospalota-Ujpest	151	8:05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	165	12:50 sz. v.	Rákospalota-Ujpest				
153	8:30	00	1	714	12:10 sz. v.	Szeged	152	8:20	sz. v.	Cegléd	137	1:20 sz. v.	Nagyvárad				
154	8:45	00	1	1404	12:20 gy. v.	Zsóna, Berlin	725	8:35	sz. v.	Cegléd	703	1:25 gy. v.	Bukarest, Bácsas				
155	9:00	00	1	158	12:25 sz. v.	Nagyvárad	4101	8:50	sz. v.	Esztergom	103	1:40 sz. v.	Paris, Wien				
156	9:15	00	1	4106	12:30 sz. v.	Esztergom	133	8:55	sz. v.	Nagyvárad	503	1:50 sz. v.	Arad, Kolozsvár				
157	9:30	00	1	166	1:00 sz. v.	Rákospalota-Ujpest	529	9:05	sz. v.	Cegléd	107	1:55 sz. v.	Arad, Kolozsvár				
158	9:45	00	1	168	1:10 sz. v.	Dunakeszi-Alag	153	9:05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	107	1:55 sz. v.	Rákospalota-Ujpest				
159	10:00	00	1	4114	1:10 sz. v.	Piliscsaba	607	9:10	sz. v.	Lajosmizse	4107	2:00 sz. v.	Esztergom				
160	10:15	00	1	106	1:15 gy. v.	Wien, Paris	721	9:20	sz. v.	Szolnok, Cegléd	164	2:05 sz. v.	Dunakeszi-Alag				
161	10:30	00	1	604	1:20 sz. v.	Szamor-Kolozsvár, Brassó	901	9:25	sz. v.	Konstantinápoly, Belgrad	171	2:10 sz. v.	Rákospalota-Ujpest				
162	10:45	00	1	126	1:25 sz. v.	Parkány-Nána	703	9:30	sz. v.	Konstantinápoly, Bukarest	6503	2:15 sz. v.	Kecskemet, Lajosmizse				
163	11:00	00	1	170	1:30 sz. v.	Rákospalota-Ujpest	135	9:35	sz. v.	Nagyvárad	713	2:20 sz. v.	Temesvár, Szeged				
164	11:15	00	1	4108	1:30 sz. v.	Esztergom	1407	9:40	sz. v.	Berlin, Zsóna	139	2:25 sz. v.	Nagyvárad				
165	11:30	00	1	108	1:35 gy. v.	Wien	704	9:45	sz. v.	Bukarest, Bácsas	4109	2:30 sz. v.	Esztergom				
166	11:45	00	1	120	1:40 sz. v.	Galánta	725	9:50	sz. v.	Parkány-Nána	175	2:35 sz. v.	Rákospalota-Ujpest				
167	12:00	00	1	704	1:45 sz. v.	Bukarest, Bácsas	727	9:55	sz. v.	Cegléd	215	2:40 sz. v.	Esztergom				
168	12:																

HARMONIUMOK.

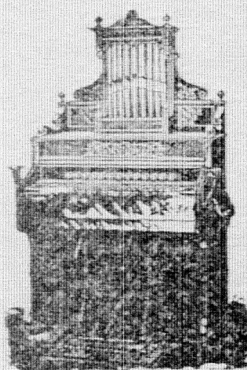
A gyönyörű hang, melyet a világniru és eusmert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmés szerkezete elővarázsol, önmagának zeng dicséretet. Pedálos harmoniumok orgona méretekben. Ezen általánosan elismert remek műveket bocsát ki

STOWASSER JÁNOS esász. és királyi udvari szállító.

Első magy vill. erőre berend. hangszergyár
Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű összes furós, vonós és fuvós hangszereit. Saját találmányú (Rákóczi) Tárorgató: általánosan elismert legjobb, soló hangszereit általam konstruáltatott Iskólával 35 főtől felfelé.

Hangfokozó-gerenda, mely által bármely hegedű, gordonka heillesése után sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer.

☐ Biztos siker. ☐
Tanerőknek kedvezmény.

Árjegyzék minden egyes hangszerről külön kívánatra bérmentve küldetik.

Eredeti Zimmermann, Laubeger, Förster-tele csakis elsőrangú gyártmányok.

Zongorák, pianinok.

Képviseelője

Hörl Nándor, Pozsony, Ventur-utca 24.

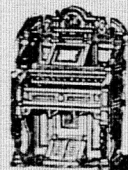
Csak azonnali készpénzfizetésre. Tanároknak szerfelett előnyárak. ■■■ Prospektus ingyen.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep).

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkel templomok, szeminaryumok részére és mint gyakorló orgonák.

Bérmentes szállítás az utolsó vasuti állomásig.

Tanerőknek s lelkészeknek különösen száazlékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

RIGLER JÓZSEF EDE

□ PAPIRNEMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG □

BUDAPEST
VI, RÓZSA-UTCA 55.

Chromolitografiai műintézet és könyvnyomda készít: részvényeket, csekk, pénztárjegyeket, takarékpénztári betétkönyvecskéket, plakátokat művészi kivitelben. □

Vonalzó-intézet és üzleti könyvek gyárában kitűnő anyagból laposan nyiló üzleti könyvek, másoló- és jegyzet-könyvek. □

Iskolai felszerelések, u. m.: irkák, gyakorlatok, rajzfüzetek, rajztömbök, vázla-könyvek stb. készülnek.

Levélboríték- és levélpapír-osztályban állandóan díszes levélpapír- és boríték-különlegességek csinos dobozokban, eljegyzési és névjegykártyák készülnek.

„Adria“-szárzlemezek, fényképészeti kartonok és felszerelések. □

Gizella-Telepi faneműgyár modern iroda-berendezések, iskolai és mérnöki rajz- és írószerek lerakata.